

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—.
"TABOR" izlaja vsak dan, navadno
nedelje in prazniki, ob 12. uri z
dolžino naslednjega dne ter stane
izdane na posti D 10—, za mor-
zumovo D 15—, dostavljen na dom
D 25—, na izdaničko D 10—,
iznosni pa dogovor.

Naslovna in pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica 10.

Poštnina plačana v govorini.

Cena današnje štev. 1 Din.

TABOR

Naslov

Maribor, torek 1. decembra 1925.

Leto: VI. — Številka: 274.

BORZA

CURIH, (Avala), 30. novembra. (Izv.)
Pariz 20.175. Beograd 9.20. London 25.145
Berlin 123.60. Praga 15.375. Milan 20.95.
Newyork 518. Dunaj 73.10. Brüssel 23.50.
Budimpešta 0.00727. Varšava 61. Sofija
3.775. Bukarešta 2.375.

Nocoj do polnoči morajo biti dvanajstine sprejete

Podrobna debata bo trajala ves dan do polnoči.

BEograd, 30. novembra. V včerajšnji skupščinski seji je bila zaključena generalna debata o dvanajstih. Trajala je ves dan in se je končala ob 8. uri zvečer, nakar so bile dvanajstine sprejete z 171 proti 79 glasovom. Včerajšnji govorniki so v debati kritizirali vladno politiko. Govori demokratskega poslanca Veljkovića in samostojnega demokrata

Jurija Demetrovića so bili zelo zanimivi. Slednji je predlagal, da se uvede za vso državo srbski davčni sistem. Danes dopoldan je pričela specijalna debata, ki je trajala do 13. ure. Govorniki opozicije so kritizirali dvanajstine tudi v detajilih. Kakor se predvideva, bo debata trajala ves dan, tako da bodo dvanajstine sprejete ob polnoči.

TUDI RADIKALSKI KLUB PROTI STOJANOVICHEVI DAVČNI POLITIKI.

Po sprejetju dvanajstin zopet — počitnice?

BEograd, 30. novembra. Včeraj se je vršila v radikalnem klubu živahna debata glede davčne obremenitve prebivalstva. Radikali iz Vojvodine so ostro napadli finančnega ministra. Zahvalevali so, da ukine 60% davka na vojni dobiček. Zaprošili so tudi za dovoljenje, da se zaostali davki smejo plačevati do 1. 1927., ne da bi bili obremenjeni z obrestmi. Razpoloženje v radikalnem klubu je bilo tako resno, da je ministrski predsednik Pašić interveniral, pri finančnem ministru in priznal, da je prebivalstvo z davki preobremenjeno. Skrajni čas je, sestaviti zakon o izenačenju davkov.

Poslanci bodo imeli najbrže počitnice, ker vlada ni pripravila nobenega zakona.

HLINKA O CILJU SLOVAŠKE POLITIKE.

BRATISLAVA, 29. novembra. Na zborovanju slovaških ludovcev je izjavil poslanec Hlinka, da je njegova stranka sicer za češkoslovaško republiko, vendar pa zahteva, da se sprejme v ustavo pittsburška pogodba in ne bo odnehalo, dokler tega ne doseže.

(Pittsburška pogodba je nekoliko podobna našemu krfskemu paktu, vendar pa jasno dolča, da ima dobiti Slovaška v novi državi avtonomen položaj.)

1. DECEMBER — DAN PODPISA LOCARNSKIH POGODB.

LONDON, 29. novembra. Locarske pogodbe bodo podpisane v torek dopoldne ob 11. uri in sicer v dvorani Foreign Officea, v kateri se navadno vrše sprejemni diplomatskega zbornika. Podpisovanje je javno. Navzočih bo 200 novinarjev. Kralj bo popoldne v Buckinghamski palači sprejel vse delegate v svečani avdijenci. Na diner, ki ga bo dal Chamberlain zvečer v lancasterskem domu, je povabljenih 80 oseb, med njimi vsi poslaniki in razni vodilni politiki. Ministrski predsednik Baldwin bo dal v sredo diner za 40 oseb.

BERLIN, 29. novembra. Državni kancier dr. Luther in zunanji minister dr. Stresemann sta nocoj odpotovala v London.

Francosko odlikovanje Sv. Pribičevića.

BEOGRAD, 30. novembra. Voditelji samostojnih demokratov Svetozar Pribičević je bil odlikovan z redom francoske častne legije.

Pred poštno stavko v Avstriji?

DUNAJ, 29. novembra. Jutri opoldne bodo zastopniki poštnih, brzjavnih in telefonskih namestencev izročili vladni ultimativ, v katerem zahtevajo, da tekom treh dni ugodnijihovim zahtevam glede izplačila posebnega novoletnega preduma. Če jim vlada ne bo ugodila, bodo po nekaterih vesteh iz njihovih krogov napovedali stavko.

Vlada izjavlja, da bi bilo treba dobiti v tamnenih 70 milijard kron. Za to sveto pa vlada nima kritika.

Praznik ujedinjenja

Maribor, 30. novembra.

Nekaj let že pišemo stalne uvodnike o pomenu 1. decembra. Pred petimi leti, ko je bil položaj v naši državi docela drugačen, smo trdili optimistično: ideja 1. decembra mora znagoslavno prodreti in razoroziti vse svoje nasprotnike. Primerjali smo naše ujedinjenje italijanskemu ujedinjenju v 19. stoletju in smo zapisali: »Kakor je tamkaj misel jedinstvene Italije porušila vse ogromne notranje in zunanje pregraje, tako jih bo podrla z neprimerno večjo lahkoto tudi pri nas. Pokazalo se je, da so bile naše ovire daleko manjše in proces ujedinjanja v naši državi je potekel neprimereno hitreje. Jedva sedem let je za nami, pa je ta proces takoreč zaključen. Največja politična nasprotnica ideje državnega jedinstva je napravila križ čez šest let svojega boja za megljeni fantom neke samohrvatske neutralne republike in se udeležuje danes z vsem alatom pozitivnega državnega dela. Vsa naša opozicija je v načelu državotvorna, najsi tudi zastopa federalistične ideje. V vprašanju vladavine tudi ni resnih razlik: načelniki republikanci, ki pa jih je v parlamentu malo, niso zaradi nasprotniki kompromi-

sa, dokler kaže naš vladar toliko ustavnega duha in državnike modrosti. Skraka: ustavni boji so prešli s preorientacijo HSS v mirno in stvarno fazo, v kolikor še sploh obstoji. Ideja 1. decembra — ideja edinstvene države Srbov, Hrvatov in Slovencev — je prodrla na vsej črti in že njo moramo računati kot s temeljem vsega nadaljnega političnega razvoja na Slovenskem jugu. Tekom sedmih let se je naša država v razveseljivi meri konsolidirala: njeni valuti je trdna in njen gospodarski kredit onstran meja je vzrasel sporedno z njenim moralnim ugledom.

Prvi december 1918. je izhodišče vseh nadaljnih političnih možnosti na Slovenskem jugu. Ujedjeni Srbci, Hrvati in Slovenci so zvezani, tako nerazdržljivo in trajno, vzhodnji njih. usode so spleteni tako neoločljivo, da morajo celo njihovi najzakrnjenjeji sovražniki v sosednjih državah priznati volens nolens to zgodovinsko dejstvo. V zunanjopolitičnem oziru čaka našo državo še velika vloga, ker že ima in bo še bolj imela prvo sedevo na Balkanu. Balkan pa je bil in bo še bolj v bodočnosti vrlo važna evropska točka. Mislimo, da se bo v prihod-

njem desetletju naša zunanja politika vedno bolj osredotočevala okoli balkanskih problemov in da se bodo morala likvidirati vsa sporna vprašanja med balkanskimi državami in narodi. Ko bo bolgarski narod končal svojo tragedijo, ki jo vsi iz srca občutujemo, se bo moral nujno nasloniti kar najtešnejše na Jugoslavijo, kakor je spoznal že bistrovni mučenec bolgarske demokracije Stambuški. Mogoče bo prišlo k razširjenju Jugoslavije tja do Trakije, mogoče pa bo ves Balkan pretvorjen v unijo državki bodo vzajemno in složno delovalne za velike naloge, ki so jih dobile po svojem geografskem in historičnem položaju. Vse to zavisi od nadaljnega razvoja evropske politike, ki je dobila letos svoje pomembno izhodišče v Locarnu, predvsem pa od notranjopolitičnega, kulturnega in socialnega razvoja v posameznih balkanskih državah. Sigurno je, da Jugoslovani ne moremo vič več izgubiti, če bomo prav razumeli svojo nalogo na Balkanu, ki je pacifistična in antiimperialistična.

V notranjem življenju ujedljene države je 1. december izhodišče velikega političnega, socialnega in kulturnega procesa, ki še izdalec ni zaključen in čigar rezultata ne poznamo. Ogromnega pomena je administrativna, gospodarska in prometna spojitev posameznih pokrajin, narodov ali plemen in počasnega stalnega likvidacije velikih historičnih razlik med posameznimi deli. V tem oziru se pri nas veliko dela; ali so vse metode pravilne ali ne in ali ni marsikaj zgrešenega, to bo mogoče preizdati šele pozneje. Sigurno je, da proces notranjega zlitja stalno napreduje in da raste med nameni generacija, ki bo zrla na mnogo naše na videz težke in zapletene probleme z dočela drugimi, bistremi temi.

Trenutno čutimo vsi težo tega procesa. Zlasti nas žulijo ogromna davčna breme, ki težko zadenejo gospodarsko pasivne kraje, pa tudi razne naši nezadodno-gospodarske panoge, ki se šibijo pod ujimi. Resno se podprtjuje neenakost v posameznih pokrajinah. Podobno je bilo v Južni Italiji, ki je dolgo vplila in vplije še danes, da jo zapostavlja bogata Severna Italija. Vendar pa je treba priznati, da so pri nas prečanski kraji bolj ekonomsko razviti in bogatejši od primitivnejše in od vojne težko prizadete Srbije z njenim orientalskim geopolitiskim načinom na jugu. Prečanski kraji se ne morejo razmazniti, ne morejo napredovati, dokler se jim nalagojo bremena za manj napredne pokrajine. Gospodarsko je ta neenakost krivična, moralno pa je vsaj umljiva. Vendar pa vel, ki gledajo z bistrimi očmi na ta vprašanja, vidijo, da nas vse tiči k tem in da se morajo davčna breme nekoliko zmanjšati in enakomerno razdeliti. V gospodarskem oziru čakajo našo državo ogromne naloge. Zgraditi je treba nove železnice in nove ceste, izrabiti energijo naših rek in bogastvo naših rudniških zalogov, povzdigniti naše ekstenzivno pionjerstvo, zgraditi velika pristanišča na Jadranu in t.d. Za to je treba konsolidirane države in dobre državne uprave, dobrega uradniškega aparata, treba pa je tudi svobodne zasebne inicijative ter inozemskoga kapitala!

V socialnem oziru se začenjajo pri nas vseljavljati agrarne težnje in naša ujedljena država dobiva značaj agrarne države z njenim tričnim obeljepjem. Kapital in nečastnost morata respektirati te težnje, proletarijat pa je razbit, izkorjenjen in nesposoben za kakšno velikopotezno samostojno skolo. Agrarni značaj bo ostal naši državi še desetletje, ker se industriji ne bo razvijala v tako nujnem tempu, kakor prva leta po ujedinjenju.

Mislim, kar nas danes boli in želi, bo tekmo let odgovorljeno, kakor so že bile premagane mnoge slabosti. Nastopile pa bodo še razne težnje, ki jih ne poznamo. Tako je žitljivet! Ali notranje jedro naše domovine je zdravo, krepko in rodomito, ter daje zadostno povoda za optimizem. Treba je le dela, veliko empatičnega in pametnega dela, zakaj doberi, ki je sedaj nastopal, je doba dela in drobne organizacije. — ob.

Dajte nam polno samo-upravo!

Za poseben gradbeni oddelek za mariborsko oblast!

Maribor, 28. novembra

Ceste v mariborski oblasti so vsled omavljavanja naših potreb s strani Gradbene direkcije v Ljubljani in vsled njene oddaljenosti v tako slabem stanju, da bo treba za najnujnejša popravila sistematičnega in intenzivnega dela.

Naša nujna zahteva mora biti, da se v mariborski oblasti, kakor to predvideva tudi zakon o obči upravi, uredi poseben gradbeni oddelek pri velikemu županu, ki se mu morajo dati na razpolago krediti za oskrbo državnih in avtonomnih cest. Za enkrat pa se naj z ozirom na nujne potrebe obsežnejših popravil po zadnjih poplavah uničenih javnih cest vpostavi za mariborsko oblast ekspozitura ljubljanske Gradbene direkcije v Mariboru ter se ji najda za prva najnujnejša dela na razpolago kredit vsaj v iznosu dveh milijonov dinarjev.

Ne zahtevamo s tem ničesar, do česar bi ne bili v polni meri upravičeni. Država pobira tveč deželne doklade kot državne davščine. Dežela je poprej prispevala nad 50% za vzdrževanje okrajnih cest in so bili s tem okraji znotain razbremenjeni. Sedajna državna dotacija iz tega naslova pa po določajih sedemletnih izkušnjah ni nikdar, vsaj v mariborski oblasti, presegala 10% vseh stroškov. Tako leži vse bremę za po kulturnosti naše pokrajine upravičeno cestno omrežje izključno na ramenih naših okrajnih zastopov.

Ali je potem čudno, če naši okraji ječijo pod težkimi bremeni ogromnih okrajnih dokladov, ki so najhujši blizu naše davkoplačevalce v mariborski oblasti. Te okrajne doklade so predvsem vzrok silne gospodarske depresije v naši oblasti. One so vzrok, da se hočajo industrije po vrsti seliti iz naše pokrajine, ker jih okrajne doklade obremenjujejo v taki meri, da skoro vse propadajo. Saj znašajo ponekod okrajne doklade celo nad 60% od državnih davkov.

To in pa dozajno mačehovsko obravnavanje mariborske oblasti s strani gradbene direkcije v Ljubljani nas ponovno sili k zatevki, da se 1. za enkrat nemudoma vpostavi ekspozitura ljubljanske Gradbene direkcije v Mariboru: 2. da se v smislu zakona o obči upravi ustanovi za mariborsko oblast samostojni Gradbeni oddelek, in 3. da se čim prej razpišejo že davno zapadle volitve v oblastno skupščino in se v polnem obsegu vpostavi samouprava ljudstva v naši oblasti.

Vitalni gospodarski interesi so na kocki, svarimo merodajne činitelje, da bl se z njimi igrali!

Vprašanje izplačila razlike penzijskih prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji

(Odgovor g. ministra finančne na to zadevno vprašanje narodnih poslancev gg. dr. Žerjava in dr. Pivka).

Na vprašanje narodnih poslancev dr. Žerjava in dr. Pivka od 26. okt. 1925 na g. ministra finančne glede izplačila razlike penzijskih prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji od 1. dec. 1919 do 31. marca 1925 je postal g. minister finančne pod š. 5915 z dne 20. nov. 1925 sledenji odgovor:

Izplačilo neporavnanih državnih obvez za dobo do 31. marca t. l. je regulirano s čl. 18 fin. zak. za 1924-25 in z mojimi navodili, izdanimi k tej zakonski odredbi. S temi predpisi je določeno postopanje za črpjanje kredita za državne obveze iz prejšnjih let — partija 55 v budžetu za 1924-25. Ta postopek sestaja v sledečem: Pristojni naredbodajalec so dolžni poslati podtegnjeni mi Generalni direktorji državnega računavodstva slyne

zahteve za otvoritev kreditov po navedeni budžetski partiji in sicer v višini zakonsko priznanih likvidacijskih obvez. Kadar se po teh zahtevah izvrši otvoritev kredita pri pristojni finančni oblasti odrejajo na breme tega delegiranega kredita sami naredbodajalec izplačila ter prilagajo k svojim naredbam tudi izplačilne priznane dokumente.

Vsled tega je potrebno v svrhu izvršitve izplačila razlik penzijskih prejemkov, da se postopa v vsem po navedenih predpisih, ki so podrobno znani vsem finančnim izplačevalnim blagajnam in vsem naredbodajalcem. Ako so izpolnjeni zakonski pogoji za izplačilo, ne bom delal s svoje strani nikakih zaprek, kadar jih tudi doslej nisem delal, da pridejo zainteresiranci do svojega prava. — Opozarjam obenem, da se v smislu osnovnega principa našega računovodstvenega sistema zamorejo vsa izplačila iz državne kase, torej tudi ta, vršiti samo v višini kredita, odobrenega od narodne skupščine.

Sprejmite, gospod poslanec, tudi ob tej priliki uverjenje o mojem odličnem spoštovanju.

Minister finanč dr. Stejadinovič.

Dnevna kronika

— Smrtna kosa. V Ormožu je umrla v soboto gospa Marija Rosina, roj. Teran, vdova okrožnega zdravnika in mati tamšnjega meščanskošolskega učitelja g. Adolfa Rosine. Bodí ji blag spomin, žalujoci pa naše sožalje!

— Proslava 1. decembra v Ljubljani. Kakor vsako leto, tako bodo priredili ljubljanski novinarji tudi letos v »Univni« velik koncert, ki je postal že tradicionalna ljubljanska prireditev na dan praznika ujedinjenja. Na koncertu in zabavi se zbere najboljša ljubljansko občinstvo in tako pokaze, da zna ceniti velik pomen časnikarstva za naše javno življenje. Kakor znano, sta 1. december in 1. maj obvezna praznika novinarskega stanu.

— Proslava praznika ujedinjenja v Ptiju. Iz Ptuja poročajo: V proslavo praznika Ujedinjenja priredijo ptujska kulturna in prosvetna društva in garnizija na predvečer 30. t. m. ob pol sedmih zvečer bakljado po mestu. Izhodišče vojašnica Kralja Petra Osvoboditelja. — Pozivamo, da hišni posestniki razobisijo državne in narodne zaštave ter razveljavijo okna in da se občinstvo te povorka udeleži polnoštevilno. Na praznik sam se vrši budnica in ob devetih predpoldan slavnostna maša. V smislu tozadne našrebo počivajo ta dan vsi obrati, trgevine so zaprte. Sokol priredi na dan prvega decembra t. l. v proslavo tega praznika ob treh popoldne v mestnem gledališču slavnostno akademijo, na katere sporedruje razven telovadnih in zabavnih točk tudi predavanje in začetki članstva in razdelitev diplom. — V veselje naših malčkov se bode v soboto dne 5. decembra t. l. vršil v družbenem domu v Ptaju ob treh popoldan Miklavžev večer z gledališkim prizorom, rajačjem Škrateljčkov in obdarovanjem dece. Sv. Miklavž ne bo pozabil obdariti nobenega izmed onih sokoličev, ki so pridno posečeli telovadnico. Darila se strejemajo od enih popoldan istotam. Med odrasle pride Miklavž, isti večer pri družabnem sestanku v Narodnem domu.

— Ljubljansko vseučilišče bo reducirano? Kakor poročajo iz Beograda, se prosvetni minister dr. Stjepan Radić baje bavi z načrtom, da bi vzel Slovencem univerzo — najlepši sad narodnega ujedinjenja in jim pustil zgolj montanistično fakulteto. Popolni univerzi bi obstajali zgorj v Beogradu in Zagrebu. Če bo g. Radić res na ta način izvajal enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev, bo sigurno dobil od vseh Slovencev brez razlike strank odgovor, kakršnega najbrže ne pričakuje. — ob.

Mariborske vesti

Maribor, 30. novembra 1925

Nocnje povorce v proslavo praznika ujedinjenja se bo udeležila tudi požarna bramba. Svirali bosta dve godbi. Narodno občinstvo, vstopi v povorko in pokaži svojo državljanško zavest!

Nocoj se udeležite manifestacije našega ujedinjenja!

Zbirališče ob pol 19. uri na Trgu svobode

m Radi državnega praznika jutri naš list ne izide.

m Proslava državnega praznika 1. decembra. V proslavo 1. decembra kot občinstvo proglašenja ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev se ob prisotnosti zastopnikov civilnih, avtonomnih in vojaških oblasti ter uradov vrši v tukajšnji stolni in mestni cerkvi ob 11. uri dopoldne zahvalno bogoslužje. Za one, ki žele po cerkveni svečanosti predložiti na Najvišjem mestu izraz svoje udanosti, bo v sprejemni dvoranji gospoda velikega župana vpisana knjiga na razpolago. Cerkvena proslava dneva se vrši ob 10. uri dopoldne tudi v tukajšnji pravoslavni kapelic in v evangelijski cerkvi. Državna poslopja in uradi razobesijo ta dan zastave.

m Osebna vest. Tukajšnji sreski finančni upravi Maribor in i breg je bil viden kot komisar g. Anton Pajec. Vodja sreske finančne uprave ostane še nadalje g. podnipesko Ivan Kostl.

m Odhonica g. polkovnika Kovačeviča je bila v nedeljo zvečer prav častno obiskana. Obe restavracijski dvorani sta bili polni oficirjev in odličnega meščanstva. Vrsto napitnic in lepih pozdravnih govorov je otvoril komandant mesta, g. polk. Stojadinovič, imenom »Slovenske Čitalnice« pa je nato pozdravil njen predsednik dr. Reisman in odhajajočega g. polkovnika Kovačeviča in njegovo soprogo ter odlične rappresentante mariborskih oblasti in društev, kot: Velikega župana dr. Pirkmajerja, polkovnika Spašiča, komandanta mesta Stojadinoviča, podpolkovnika Božiča, naslednika g. Kovačeviča, ministra v p. dr. Kukovec, srežkega poglavljaka Poljanca, drž. pravnika dr. Grasselija, šolskega nadzornika Koropecu, zastopnika Sekola in Kluba dobrovoljcev g. Lenarda, mestnega svetn. Soštarja, ravnatelja Narodne banke Ljubljanskega i. t. d. Govornik je potem prisal zaslubo 4letno delovanje slavljenca v Mariboru, ki je vedno rad podpiral naše nacionalne in kulturne težnje. O lepem razgovoru med vojaštvom in meščanstvom v Mariboru je iskreno spregovoril polkovnik gosp. Spašič. Dalje so se še poslovili od ljubljenega g. polkovnika in njegove sopege dr. Grasselli ter mestni svet. Soštar. G. polkovnik Kovačevič je bil koncu v jedrnatem govoru povdarišči svojo veliko zadostenje nad ljubezljivo odhodniku, ki so mu jo pravkar priredili stičevalni prijatelji med vojaštvom in meščanstvo v Mariboru. Med sviranjem vojaške godbe je vztrajala odlična družba se dolgo v prijateljskem razgovoru.

m Naročniki »Graške Matice«, ki so naločili letošnje knjige pri podpisnemu poveritku, se vabijo, da jih ob prvi priliki dvignejo. Viktor Kovač, Maribor, Orožna ulica 7.

m Današnje predavanje v »Ljudski univerzi« izostane. Opozarjam občinstvo »Ljudske univerze«, da je današnje predavanje g. profesora Teplega o razvoju slovenskega prilovednega slovstva preloženo.

m Aškerčev večer v »Ljudski univerzi«. Za petek, dne 4. decembra napoveduje »Ljudska univerza« predavanje g. profesora Janka Glaserja o znanem našem pesniku Antonu Aškeretu. Predavanje bo zelo zanimivo, za kar jamči predavateljeva oseba. Po predavanju bosta ga Bukšekova in g. Bratina, tba vodilna Črna naše drame, recitirala Aškerčeve pesmi. Na ta večer opozarjam že sedaj prijatelje naše narodne kulture.

m Predavanja v »Ljudski univerzi«. V petek je predaval v »Ljudski univerzi« konzervator g. dr. Stelle iz Ljubljane. Seznanil je slušatelje s prvimi začetki slovenskega slikarstva in ponazoril svoja lepa izvajanja s sklopičnimi slikami. — Predavanje inž. Lupše o Slamu se radi nastalih tehničnih zaprek in moglo vršiti in bo prišlo na vrsto ob drugi priliki.

m Kedaj bo Stjepan Radić zboroval v Mariboru. Kakor poročajo zagrebški listi, bo Stjepan Radić zavoril na shodu radičevske stranke dne 13. decembra. — Shod se bo vršil v Götzovi dvorani in bo imel zaupen značaj. Neki zagrebški list pristavlja, da bo razposlanih čez 10.000 vabil(!).

m Ob prireditvi Podmladka Rdečega kriza. Dodatno k našim prejšnjim vestem smo prejeli: Pri prireditvi Podmladka nastopi dne 1. decembra vila, ki vizijerno govori o ujedinjenju Slovanov počenši od kralja Sama, Ljudevit Posav-

skega, Otokaria II., Zrinskega in Franckopana, Napoleona in do svetovne vojne, ter našega kralja Matjaža. Deklamacija se imenuje Vizija in ne Kosovo. Kakor je pomotoma natisnjeno na plakatih.

m Klubski večer avtomobilskega kluba kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, sekcijs Maribor. Sekcija Maribor Avtomobilskoga kluba kraljevine Srbov. Hrvatov in Slovencev priredi dne 4. decembra 1925 svoj prvi klubski večer v restavraciji hotela »Meran«. Začetek ob 20. uri. Ob ti priliki bo razgovor o klubski vožnji, ki se namerava za dan 8. decembra t. l. Po članih vpeljani gostje dobrodošli.

m Rezervnim oficirjem! Osrednja uprava Udruženja Rez. oficira in ratnikov v Beogradu je z dopisom št. 23 z dne 25. novembra 1925 odredila sledeče: Opozarjate se na praznik našega Ujedinjenja dne 1. decembra. Zeleti je, da se proslave tega dne udeleže vsi rezervni oficirji. — Oni, ki imajo uniformo, v uniformi, ostali pa v civilu z dekoracijami in z znakom. Tovariški Vas pozdravlja predsednik osrednje uprave Radossaljevič. —

K temu dodatno: V Mariboru se udeležimo današnjega obhoda ob 18. uri. Zbirališče Trg Svobode. Jutri se udeleže deputacije slovesnih cerkvenih opravil v stolnici, pravoslavnih in evangeliskih cerkv. Rezervni oficirji, ki niso pri deputaciji se udeleže cerkvenih slovesnosti ob 11. v stolnici. — Predsednik.

m Podmladek društva Rdečega kriza v Mariboru. Po odredbi Glavnega odbora priredi Podmladek društva Rdečega kriza svoj dan v celi državi. Kot dan Podmladka je določen 1. december, t. j. dan našega osvobojenja in ujedinjenja. Vsaka šola z organiziranim Podmladkom bo ta dan čim svečnejše proslavila s šolsko akademijo, na kateri se bo poročalo o delu Podmladka in pojasnil mladini pomen dneva in važnost organizacije Podmladka. Dne 1. decembra se bo vršil ob 15. uri v Götzovi dvorani vsakoletni koncert Podmladkov. Ves ta dan bo v znamenju Rdečega kriza, t. j. v znamenju milorjenosti in dela za druge.

m Za poplavljence v Murski Soboti sta darovali 100 Din sestri Hobacher z Murskega hriba. Denar v naši upravi. Posnamejte!

m Kavarna Evropa. Dnevno koncert od 21. do 2. ure. Danes v čast narodnega praznika posebno izbrapi narodni razpored.

m Velika kavarna, 1. decembra svečajni koncert, večer slovenskih kompozicij.

m V Zlatorog terpentin milu je našla 10. frankov zlatnik pred par dnevi gosp. Julka Mihelič-eva, krojaškega mojstra soproga. Milo je bilo kupljeno v trgovini Albin Novak, Maribor, Glavni trg Štev. 18.

m Hotel stara pivarna (Halbwild). Danes torček (Narodni praznik) elitni večerni koncert domačega godbe. Čelosolist gosp. Veteli. Vstopnina prosta.

m Večerni točaj za vnetno obrt na dekl. zavodu Vesna v Mariboru se prične 7. decembra ob 17. uri.

m Kolin na Mariborski koči še vedno klicajo in vabijo pogumne turiste, ki se ne plašijo snega in mraza. Jutri dne 1. decembra pohitite torej k prijazni Mariborski koči, kjer vam bo kar najbolje postreženo.

?? Franci Pejori ??

m Studenčani, ne pozabite, da pride tudi letos sv. Miklavž v Sokolski dom in sicer v soboto 5. decembra zvečer v vsem svojem stiku, bogato obložen z darili in šibanimi. Nebeska godba prične ob 8. uri zvečer. Ob 9. uri bo gledal vaje studenškega Sokola na orodju. Ob pol desetih pa nastopi sam sv. Miklavž (pa ne na orodju!), ampak na održi ter obdaril mlade in stare in prav tako kaznuje ludobne, vsakega po njegovem zasluženju. Po razdelitvi daril in odhodu sv. Miklavža se vrši prosta zabava in ples, ki trajata do konca. Vstopnina 5. Din. —

Darila sprejemata sv. Miklavž v Sokolskem domu in sicer v soboto 5. decembra od 6. ure naprej proti nebeski taksi 2. Din. Sv. Miklavž želi, da se prinašajo darila že takoj po 6. uri in ne še le vsi okrog 8. kakor se je navadno godilo do sedaj. Mož ni več mlad in ima tudi na zemlji red red, kakor ga je nавajen v nebesih. Torej pazite, ker drugače Vas lahko vzame — rogo.

m Domčki praznik (strelki) v Narodnem domu in Stajerski ulici. Nove pošiljanje vina in jabolčnika iz vinarske šole in Zádraveca iz Središča. V kleti

turška kavarna in podzemeljsko kegljišče. Na vrtu salonsko kegljišče. Kegljisci sta odprtji od 8. ure zjutraj do 24. ure počasi. V soboto in pondeljek podaljšana policijská ura do 3. ure zjutraj. — Abonenti se sprejemajo na hrano. 2541

Paberkliz Češkoslovaške

V drugi češki parlament in senat je bilo izvoljenih 42 časnikarjev. Češkoslovenalistika vidi v tem na eni strani ngodno znamenje, da uživa velik ugled, na drugi strani pa perspektivo za uveditev novinarskih razmer. S poschnimi simpatijami je bila sprejeta izvolitev predstavitelja Studikata čsl. dnevnega tiska g. J. Pichla, ki je bil izvoljen v senat na narodno-socialistični listi. L. Pichl je že več let na čelu poklicne organizacije, ki združuje novinarje vseh listov od skrajnih desničarjev do komunistov.

Listi objavljajo sestavo komunistične stranke v Narodno skupščino. Znano je namreč, da je stranka v narodnem oziru enotna: na njeni listi so čehi, Slovaki, Nemci, Madžari in Poljaki. Od 41 komunističnih poslancev je 27 Čehov in Slovakov, 2 Rusina, en Poljak, 8 Nemcev in 3 Madžari. Izmed 29 senatorjev je 14 Čehov in Slovakov, 2 Rusina, 3 Nemci in 1 Madžar. Med 41 kom. člani Nar. skupščine so 4 ženske.

V češkosloven. Narodno skupščino so bile izvoljene tudi ženske. V prvem parlamentu jih je bilo 13. v senatu pa dve. Sedaj se je njih število nekoliko zmanjšalo. V parlamentu jih je 10, v senatu pa 5.

V Slavoskem divadlu se je vršila v torek premiera drame »Božji človek«, ki jo je pisal znani hrvatski pisatelj Milan Begovič, vredil pa Jan Janoušek. Režiral je Emil Nadovník, dekor je oskrbel Ljuba Babić, a godbeno je premjal M. Crvenin. Sami Jugoslovani. Drama je sprejela občinstvo z velikimi navdušenjem. Avtorji so priredili burlesne ocene drame in vprizorite.

Fašisti ščitijo - komuniste

Poznavalec italijanskih razmer opozarja na značilno dejstvo, da je italijanska fašistska vlada namerila ves svoji sovražni ogjeni na socialistične liste in organizacije, medtem ko komuniste tolerira. Pravkar so dobili nekateri komunistični listi dovoljenje, da smejo ponovno izhajati.

Italijanski opozicionari so mnenja, da ima zaščito komunistov v Italiji izvor v Mussolinijevi zunanjosti politiki. Med Rimom in Moskvo so se razvili zadnje čase vrlo prijateljski odnosi. Posebno so se sprijateljili vojaški krug fašistske Italije in komunistične Rusije. Tako so — kakor znano — obiskale Italijanske vojne ladje Kronstadt, rdeča vojna mornarica pa jim je vrnila obisk v Napoliju. Ob tej priliki so si »zatirale« problemtarijata in »rabili človeštva«, kakor so sicer gospoda med sabo titulirala, izmenjali pa prirene napitnice.

Toleranca Mussolinija nasproti domaćim komunistom priča, da obstoje med Rimom in Moskvo neke tajne pogodbe in da gredo niti te pogodbe iz Rima do Moskve celo čez Budimpešto in Berlin. — Lex extremes se touchent!

Narodno gledališče

REPERTOIRE

Ponedeljek, dne 30.

Rojaki!

V sled znanih razmer so morale odpasti vse prireditvi prilikom žalostne petletnice rapalskega dne. Ni nam bila dan možnost spomniti se ta dan trpečih bratov v Primorju z javnimi manifestacijami, ki bi jih moralno podkrepile in jačale njih odpornost. Take moralne podpore naši bratje zelo pogrešajo, namestimo jo pa lahko z gmotno podporo, ki je najnejsja in izdatnejša. Zato se obrača Jugoslovenska Matica kot zaščitnica vseh neosvobojenih sinov na vse rojake v svobodni domovini s tople prošnjo, da jo podpirajo pri njenem plemenitem kulturnem delu in da zlasti gmotno podprejo vse njene akcije, ki stremijo za tem, da se pomnožijo njeni sredstva. Čim večji bodo dohodki Matice, tem večja bo tudi njena pomemna bratrom tam preko. V to svrbo je Matica razpisala loterijo, koje dobitke tvorita dve motorni in 25 navadnih moških in ženskih koles. Žrehanje te loterije se vrši dne 20. decembra t. l. Rojaki! sečajte po srečkah in dokažite, da znate tudi na ta način manifestirati za neosvobojene bratre. Vsak, ki kupi srečko in ki bi mu pri žrehanju sreča ne bila mila, bo imel vesi polno zavest, da je na ta način oddolžil svoji narodni časti in ponosu, da je s tem doprinesel svoj delež k emotivni podpori bratom onstran meja. Srečke a 10 Din so naprodaj pri upravah »Jutra« in »Tabora«, v tobačarnih Weiss, Goleš, Partot (elav. kol.), Svetek in v kavarni »Central«.

Strahotne razmere v Bolgariji

Vlada Cankova nadkriljuje nasilje russkih boljševikov med revolucijo. — Nova Evropska crama!

Nemška liga za človeške pravice je objavila podatke o položaju na Bolgarskem, zbrane po raznih političnih strankah iz vladnega in opozicijskega tiska, po injavah tujecev in emigrantov.

Iz podatkov je razvidno sledeče:

1. da so se v Bolgariji pod vlado Cankova dogajale in da se še dogajajo eroze, kakrsne si civiliziran svet sploh ne more zamisliti;

2. da je v Bolgariji, ki ima 4½ milijonov prebivalcev, za časa Cankova, Ruseva in Vlkova bilo ubitih 18.900 ljudi.

Šele po strašnem atentatu v cerkvi Sv. Nedelje, povodom katerega je bilo ubitih 150 ljudi, se je civiliziran svet vprašal: kaj se dogaja na Bolgarskem?

Odgovoril je sam minister notranjih zadev, general Rusev 17. junija 1924. v sobranju: »Moram priznati, da hodim po sofiskih ulicah kot med okopi na bojem polju.«

Belgijski minister Vanderweld je postal strašno statistiko o političnih umorih. Poleg tisočev kmetov in delavcev so bili na Bolgarskem, pod vlado Cankova ubiti: 4 ministri, 13 poslancev, 7 županov, 21 advočatov, 2 zdravnikov, 2 inženirjev, 1 tehnik, 13 učiteljev, 3 dijaki, 6 gimnazijev in dva duhovnika.

Na Bolgarskem imajo torej neprestano državljanško vojno, v kateri oborožena vlada kolje goloroko opozicijo in skuša opravičiti svoje krvavo početje z boljševiško nevarnostjo in s strahom pred tdečo revolucijo. Vendar gre v tem boju zgolj za boji med vladom in opozicijo: samo za krvav boj za oblast in prestiž; samo za ambicije Koburga, zgolj za Cankova in njegovo krvavo kompanijo...

Nemška liga objavlja poleg imen ubitih oseb mnogo groznih primerov in zverstev, ki so bila izvršena v Bolgariji v zadnjem času:

1. V Ferdinandovem so zažgali in izropali hišo učitelja Kirila D. Grekova, ki je 35 let častno izvrševal svoj poklic.

2. V okolici Ferdinandovega so odsekali zdravniku dr. Iljenu nos in nho ter mu izprskali oko, dočim je z drugim moral gledati mučenja svojih priateljev, ki so umirali od bolečin.

3. Inženirja Kurteva, kemika, in nekoliko njegovih delavcev so izvlekli na steno visoko 100 metrov in jim ukazali da skočijo v prepad. Ker niso hoteli, so jih razsekali na komade. I. t. d. i. t. d.

Materijal, ki je zbran v hladni statistiki, podaja sliko iz dobe prvih bojev za krščanstvo ali iz stoletja črne inkvizicije, ne pa slike iz najnovejših dni — iz krajev sosednje države.

18.000 mrtvih! A koliko je onih, ki oblikujejo v teh žrtvah svoje očete, svoje brate, sinove, kri svoje krv? Koliko težkih, intimnih tragedij, koliko trpljenja in skrite, pritajene болji! Kajti v Bolgariji je prepovedano žalovati za žrtvami režima.

Koledar Cankovega režima je ves krav. Ne mine dan brez skrivnosti, umora ali aretacij. Onozitaj je določena za klavno živino. Sole in holnice so postale ječe, narodni denar služi za kovanje verig in okovov, a Cankov in vladu plešejo mrtvaska ples nad golo, opustošeno, izmozgano zemljo.

Nemška liga trdi, da se v procesu o atentatu na katedralo, klub ogromnemu prizadetju vlade ni moglo dokazati, kdo je inspirator atentata; da se v vsej Sofiji nitri v vsej Bolgarski ni mogoče izslediti najmanjšega znaka o namernem prizadetju in da so vsi dokumenti vlade, občutljeni po atentatu, izmišljeni — lažniji.

Atentat na katedralo je bolgarska vlada sprejela s sadističnim uživanjem. Dogodil se je ob pravem času — kot po naročilu. Dal je priliko da se še enkrat zaprašijo s peskom oči Evrope in da se obrnemo z vsemi sovražniki in nasprotniki režima.

Sodni postopek je bil uveden proti 1182 osebam. Nemška liga je objavila točne podatke, koliko jih je obsojenih na smrt, koliko jih je v ježih, koliko ubitih pri poskušenem benznu, koliko jih je storilo »samomore« i. t. d.

V primobi pravi: vse obesode classe: mrt na večjih Izvršiti se morajo na javnih krajih, mestih in vesih.

»Politika.«

sokolstvo

o Sokolskemu naračaju se na državni praznik izročijo slovesno znaki in legitimacije v veliki dvorani Narodnega doma. V ta namen se zbira ves sokolski naračai točno ob 11. uri v Narodnem domu. Odbor sokolskega društva prosi, da se po možnosti udeleže tudi starši te slavnosti.

ARGUS
ARGUS

naš najboljši domači informacijski zavod
na vseh mestih zanesljive potrjenitve
daje informacije o vsem, posebno pa je o
informacijah očnamih dežurnih zavodov, ženskih
in ženskih podjetjih in privatnih oseb
o informacijah o vsem, izvirne in hre
se nahaja v Vukov Karadjica ul. 11, Beograd
po telefonu 6-25, a brajavi na Argus

STABOR

Kino

»Apolo kino« predvaja od 1. do 3. t. m. krasen film »Mali lord« z Mary Pickford v dveh glavnih ulogah: v ulogi malega lorda in v ulogi njegove matere. Mary nam vzorno poda in strnko dobrodošnost in razigranost. V prav kratki dobi si je z izborno igro pridobila priznanje najstojih kinokritikov sveta in najbolj občutljivih in razvajenih kinobiskovalcev.

—□—

»Grajski kino« predvaja od danes do vključno 2. decembra najzabavniji film: Trinajsto pustolovščino načinka — komika sveta, Charlie Chaplin. Ni ga kinobiskovalca, ki bi ne poznal tega splošno priljubljenega igralca. Njegova pravovrsta komika je prila posobno v tem filmu do veljave. Charlie zabava vse: staro in mlado.

Prihod in odhod vlakov

ZIMSKI VOZNI RED.

Mestno tiskani so brzi vlaki).

PRIHOD V MARIBOR.

Iz Rakova (Trsta) Ljubljane 3.12. 8.27.
9.32. 11.43. 14.49. 16.19. 21.50.
Iz Čakovec 6.34.
Iz Vel. Kaniža-Kotoriba 10.02.
Iz Ptuj 14.24. 19.02.
Iz Kotoriba 18.00. 23.55.
Iz Murške Subote 23.22.
Iz Poljčan 7.34.
Iz Ormoža 23.22.
Iz Dunajske, Graza, Spielberga 1.11. 2.45.
8.11. 12.49. 13.25. 18.33.
Iz St. Ulja 7.20. 15.10. 19.35.
Iz Zagreba (Beograda) 0.09. 21.50. 14.34.
11.43. 16.19.
Iz Celovca 12.54. 20.45.
Iz Ptuja 7.45.
Iz Fale 18.55.

Da se prepričate,

da ste dobili pravo

MAGGI jevo
zabelo

morate dobro paziti na ime
MAGGI in na varstveno
znamko
zvezda s križcem

Pri napolnjevanju naj se zahteva
izrecno **MAGGI**jevo zabelo iz velike
MAGGIjeve originalne steklenice, ker
je teh se po zakonu sme prodajati
ti samo prava **MAGGI**jeva zabelo

ODHOD IZ MARIBORA:

V Ljubljano-Rakel (Trst) 1.40. 5.25. 0.44.
13.18. 17.05. 23.00.
V Ptuj 11.23.
V Kotoriba 8.27. 15.27. 3.35.
V Kotoriba - Vel. Kaniža 15.25.
V Čakovec 20.50.
V Murško Suboto 5.00.
V Ormož 5.00.
V Zagreb (Beograd) 3.20. 5.25. 9.44. 14.10.
17.05. 23.00.
V Fale 17.10.
V Celovec 5.50. 13.42. 18.12.
V Spielberg, Gradec, Dunaj 0.40. 4.00. 4.55.
13.15. 15.35. 20.10.

zbrabljene stanovanjske
prestore za brezstanovanje
ječe proti dobremu plačilu stanovanjske horze „Marstan“.

2570

2569

Neobhodno potrebno

za vsako gospodinjstvo so

Dr. A. Detkerjevi izdelki

za kuhanje:

2565

Prašek za pecivo
Vanillin sladkor
Prašek zapuščing
Zmes za kolače

Dobijo se povsod
in v glavni zalogi

Jos. Reich, Maribor.

Knjiga receptov na željoberz
plačno in poštne prosto.

Miklavževa darila

so najprimernejša je tista, katera se vsak dan rabi n. pr.
kovček in torbice za potovanje, različne damske, spisne,
šolske in tržne torbice, listnice, tobačnice, denarnice za
drožišči kakor tudi gamaše in nahrbniki.

V veliki izbiri in pozernih cenah pri

IVAN KRAVOS, Aleksandrova c. 13.

Radi uvedenja specialnega blaga sem cene blaga dokler traja zalog

znatno znižal
Lepa izbira klobukov, čepic, stajc, spodnjih hlač, jegerovega pečila, damske hlače, ovratnikov, robčkov, kravat, nogavic, svilenih bluz, šalov, trikotaže, fine parfumerije in drugega blaga. Stranke, katerih kupijo čez 50 Din blaga dobijo razven znižanja cene tudi 10% popusta.

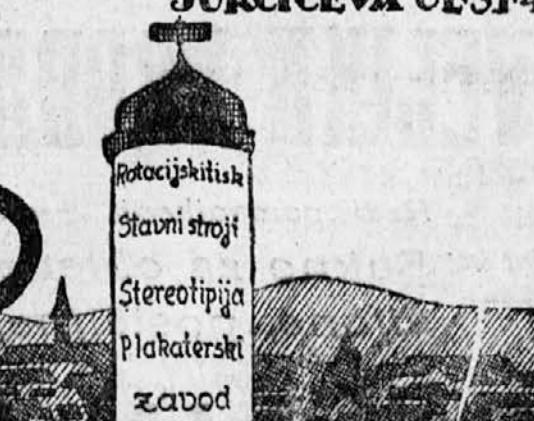
2196

B. Veselinović in Komp. Maribor, Gosposka ul. 26

**I. grafični umetniški zavod
MARIBORSKA TISKARIA
TELEFON: 24**

PREVZAME VSA V TO STROKO SPADA JOČA DELA V ENI IN VEČ BARYAH
ZMERNE CENE! TOČNA POSTREŽBA!

NAJVEČJE PODJETJE TE STROKE NA BIVSEM STAJERSKEM

OGLAS.

Kod komande 45. pešadijskog puka u Mariboru, obdržavat će se na dan 21. decembra 1925. godine u 11 časova u kasarni „KRALJA ALEKSANDRA I.“, ustmena licitacija (do kojeg vremena mogu se dostaviti i direktnе ponude), za nabavku:

3000 kg domaća svinjske masti;
200 „ olivnog jezinta (ulja).

Kaucija je potrebna 5% sve ukupne vrednosti artikala. Ponudjači su dužni na dan licitacije pored ostalih dokumenta podneti i Uverenje o državljanstvu.

Uslovi za liferaciju mogu se videti dnevno u kancelariji štaba komande 45. pešadijskog puka.

Broj: 16153 od 30. novembra 1925. god. Iz kancelarije komande 45. pešadijskog puka u Mariboru.. 2577

**zimsko perilo
copate**

**klobuke
čevlje**

dežne plašče, dežnike
priporoča najceneje

**JAKOB LAH, MARIBOR
GLAVNI TRG 2**

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna. oprava

Preproge

12

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izrečeno nizkih cenab v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20

(Pirchanova hiša)

Svoboden ogled!

Cenikibrezplačno!

Sliske za legitimacije Fotoatelje Japej, Aleksandrova cesta 25, Trgovski dom vned na dvorišču. 2062

Radi pomanjkanja prostora se proda glasovir. Ogleda se ga od 13-14 ure v Majstrovici ul. 14/I. 2542

Hitite!

Dobro blago

po nizki ceni dobite le pri tvdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta 13.
Trgovina z modnim, manufakturnim, suknenim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami. Na debelo in drobno.

Hitite!

Hitite!

Veliki razprodaji ostankov

Po čudovito nizki ceni prodajamo ostanke blaga za obleke, moško sukno, sukno za plašče, barhent, cefire, delene, frenche, šifone i. t. d.

Praktična božična darila!

Dolček in Marini

Maribor

Sorodnikom, prijatejem in znancem sporočamo žalostno vest, da je naš preljubljeni

Rajko Faninger

sodni uradnik

danes ob 5. uri popoldne, po kratkom a hudem trpljenju boguvdano v Gospodu zaspal.

Zemeljski prah blagega pokojnika bo vrnjen materi zemlji na mestnem pokopališču v Pobrežju v torek, dne 1. decembra 1925 ob 3. uri popoldne kjer bo draži pokojnik na mrtvaškem odru.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 2. decembra ob pol 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

MARIBOR, dne 29. novembra 1925.

Marija Faninger, soprga. — Rajko in Ježka, otroka.

Elizabeta, vdova Faninger, mati. — Bruno Faninger, veletržec; dr. Richard Faninger, odvetnik, Ernest Faninger, bančni uradnik, bratje. — Josipina Smerdú, sestra. — Marija Faninger, Erna Faninger, Heda Faninger, svakinje. — Fran Smerdú, žel. uradnik, svak.

Brez posebnega obvestila. 2576

Novo Dalmatinsko vino

sladki Muskato, Vis opolo, Viška črnina se točijo v novo preurejeni gostilni

Lekarniška ulica 6, od Din 10 — naprej. Prvovrstna domaća vina in izborna kuhinja.

Danes in jutri

velika pojedina kravavih, jeternih in pečenih klobas.

Za obilni obisk se priporoča

J. J. Pečnik, gostilna „Rofovž“

VELIKA PRODAJA RADI POMANJKANJA PRSTORI!

Radi pomanjkanja prostora prodajamo iz našega oddelka na dobelo po tovarniških cenah:

Sukno za obleke, sukno za ženske plašče, moško sukno, kazane, šifone, posteljne, preproge, cefire, frenche delene, etamine i. t. d.

Dolček in Marini, Maribor, Gosposka ulica 27